

การออกแบบและผลิตสื่อของเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก
และการนำไปใช้กับเด็กปฐมวัย

นำเสนอ

อาจารย์เกสร ขวัญมา

อาจารย์จุฬาลักษณ์ สุตระ

จัดทำโดย

1.นางสาวสว่างจิตต์ พลเยี่ยมแสน	รหัส1089 G.3
2.นางสาวกมลพรรณ เกตุกาญจน์	รหัส1088 G.3
3.นางสาววาทีณี จุฬะแพทย์	รหัส1094 G.3
4.นางสาวนงเยาว์ จังกระหวัด	รหัส1095 G.3
5.นางสาวทัศนิกา ศรีสุวรรณ	รหัส1104 G.4
6.นางอวยพร ใจห้าว	รหัส1105 G.4
7. ว่าที่ร้อยตรีหญิงจุฑามาศ ใจดำรงวัฒนะ	รหัส1106 G.4
8.นางศิริพร กำเหนิดทอง	รหัส1107 G.4
9.นางสาวมัทณี จันทร์ทิพย์	รหัส1108 G.4
10.นางสาวรัชฎา สองเมืองสุข	รหัส1109 G.4
11.นางสาวปิยวรรณ แก้วช่วย	รหัส1119 G.4
12.นางสาวจุฑามาศ ศิริการ	รหัส1123 G.4
13.นางสุรีพร กิ่งซ้าย	รหัส1125 G.4

รายงานฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชาการเล่นเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก (1071304)

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

การออกแบบและผลิตสื่อของเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก
และการนำไปใช้กับเด็กปฐมวัย

การวางแผนและการออกแบบ

1.1 ชื่อของเล่น ผักแสนอร่อย

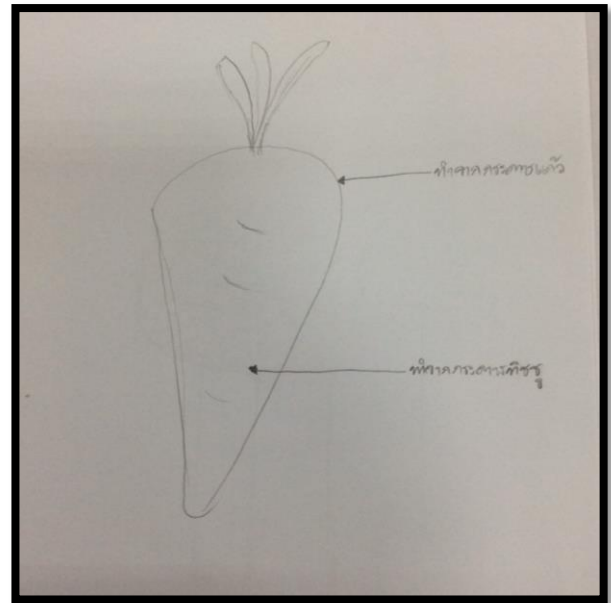
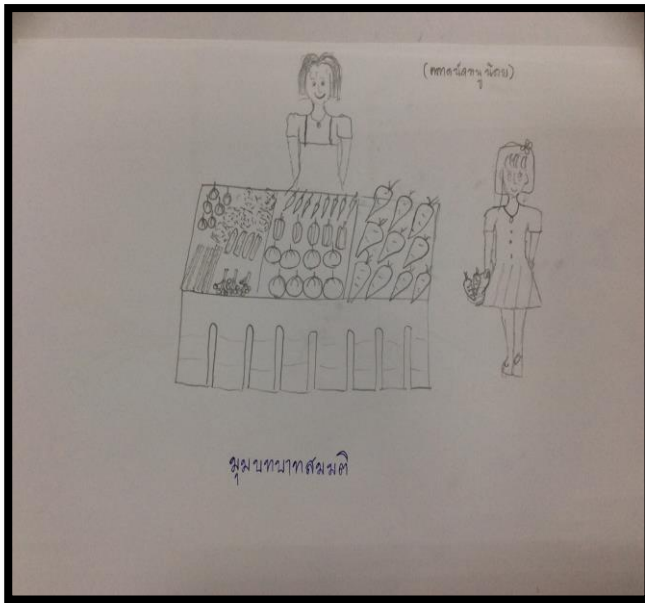

1.2 อายุของผู้เล่น เด็กเล็กอายุ 3 - 5 ปี

1.3 อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำ

- กระดาษแก้วสีต่างๆ
- กระดาษเช็ดหู
- กระดาษสี
- สำลี
- กาว
- กรรไกร, คัตเตอร์

1.4 ภาพร่างของเล่น

- 1.5 วิธีการเล่น
- ให้เด็กเรียงลำดับขนาดของผัก
 - ฝึกสังเกตสี
 - ฝึกนับจำนวน
 - เล่นบทบาทสมมติ

1.6 ประโยชน์ที่เด็กจะได้รับ

- นำมาเป็นสื่อประกอบในการเล่านิทาน เล่นบทบาทสมมติ
- เรียนรู้จำนวนนับ สี ขนาด รูปทรง
- สามารถนำมาในการประกอบกิจกรรมบทบาทสมมติ
- นำวัสดุจากธรรมชาติเหลือใช้มาใช้ให้เกิดประโยชน์
- พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กควบคุมการทำงานประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา
- เพื่อให้เด็กฝึกพัฒนาความคิดและจินตนาการ

ขั้นตอนในการผลิต

1. อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำ

2. นำกระดาษเช็ดหูหรือสำลีมาขยำให้เป็นรูปร่างของผักที่ต้องการ ขนาดที่แตกต่างกัน เล็ก กลาง ใหญ่

3. เมื่อได้เป็นรูปร่างของผักตามต้องการแล้วให้นำกระดาษแก้ว หรือกระดาษสีมาห่อรูปร่างผักด้านนอก

4. ตกแต่งผักเพิ่มเติมให้คล้ายคลึงกับผักของจริง

5. ได้ชิ้นงานที่เสร็จสมบูรณ์

การนำของเล่นไปใช้กับเด็กปฐมวัย

วิเคราะห์และสรุปผลการเล่นและการนำของเล่นไปใช้

1. วิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนของการนำของเล่นผักนารับประทานไปใช้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

จุดแข็ง (๓) สื่อมีสีสันสวยงามและมีรูปทรงชัดเจนสามารถดึงดูดความสนใจความอยากรู้อยากเห็นและความสนใจของเด็ก จะให้ความร่วมมือในการร่วมกิจกรรม

จุดอ่อน (๓) สื่อทำด้วยกระดาษอาจมีความคงทนได้น้อยหากเด็กบางคนเล่นโดยใช้แรงมากเกินไปจะทำให้ขาดได้

2. เขียนบรรยายสรุปพฤติกรรมการเล่นที่นำไปใช้กับเด็กและวิเคราะห์พฤติกรรมการเล่นของเล่นที่นำไปใช้ว่า สอดคล้องกับประเภทของการเล่นประเภทใด

พฤติกรรมการเล่นของเล่นของเด็ก

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ ครูนำสื่อรูปผัก-ผลไม้มาสอนในหน่วย ผักและผลไม้

ขั้นนำ

ครูร้องเพลงผัก-ผลไม้ 1 รอบให้เด็กฟัง จากนั้นให้เด็กร้องตามครูและร้องพร้อมกันอีกครั้ง

ขั้นสอน

1. ครูนำสื่อรูป ผัก-ผลไม้ มาให้เด็กดู โดยครูถามเด็กว่า

- เด็กเคยเห็นผัก-ผลไม้หรือไม่
- ผัก - ผลไม้ใช้ทำอะไร
- แครอทมีสีอะไร
- รูปร่างของมะเขือเทศเป็นอย่างไร

2. ครูสนทนาพูดกับเด็กเกี่ยวกับรูปร่างลักษณะของผัก-ผลไม้ มีสีอะไร

3. ครูให้เด็กได้สัมผัสผัก-ผลไม้

ขั้นสรุป

ครูและเด็กร่วมกันสรุปว่ารูปร่างลักษณะของผัก-ผลไม้ และสีของผัก-ผลไม้มีอะไรบ้างอีกครั้ง

สอดคล้องกับการเล่นประเภท (๓) ประเภทเล่นสมมติ โลกของการเล่นสมมติเป็นการเล่นที่โดดเด่นมากของเด็กวัยเด็กตอนต้น สำหรับเด็ก การเล่นชนิดนี้เป็นโลกแห่งความจริง เด็กมักลอกเลียนโลกสมมติจากเรื่องราวในชีวิตจริงที่ได้พบเห็น เช่น เป็นครู นักเรียน พ่อ แม่ ทำกับข้าว ฯลฯ หรือบางครั้งก็ลอกเลียนจากเรื่องราวที่ตนได้ยินได้ฟังจากนิทาน

3.วิเคราะห์สาเหตุที่เด็กสนใจเล่นของเล่นที่ผลิตว่าเป็นเพราะเหตุใดสอดคล้องกับทฤษฎีของนักการศึกษาคนใด

สาเหตุที่เด็กสนใจเล่นของเล่นเพราะ ๕

- สื่อที่ฝึกแสนอร่อยมีความน่าสนใจสีสันสดใส
- มีผักที่หลากหลายชนิด เช่น แครอท มะเขือเทศ ถั่วฝักยาว มะเขือพวง เป็นต้น
- ฝักมีขนาดใหญ่เหมาะสมกับช่วงวัยของเด็ก
- ฝักมีลักษณะคล้ายของจริงมากทำให้เด็กเกิดความรู้สึกสนใจ

สอดคล้องกับทฤษฎีของ ๕

1.ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ Freud และ Erikson ซึ่งอธิบายว่าการเล่นเป็นทางออกสำหรับการปลดปล่อยอารมณ์ของเด็ก ซึ่งเกี่ยวกับพัฒนาการด้านอารมณ์ และสังคมของเด็ก เป็นทางออกที่ทำให้เด็กแสดงความรู้สึกต่างๆ ออกมา ซึ่งจะสามารถช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ และการรู้สึกรักมีคุณค่า ในตนเองของเด็ก โดยเด็กจะมีพัฒนาการด้านการเล่นดังต่อไปนี้ คือ

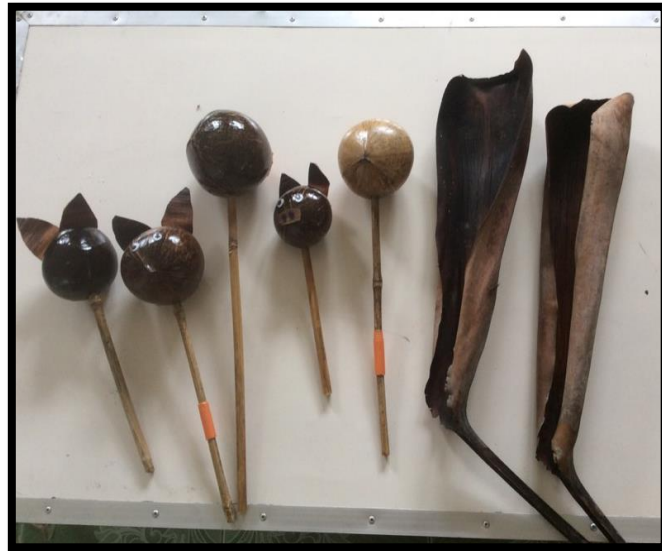
- Autocosmic เป็นการเล่นเกี่ยวกับตนเอง โดยศูนย์กลางการเล่นอยู่ที่ตนเอง
- Microsphere เป็นการเล่นอยู่กับโลกใบเล็กๆ ของตนเอง จินตนาการของตนเอง
- Macrosphere เป็นการเล่นโดยมีคนอื่นเข้ามาเกี่ยวข้อง เป็นสังคม

2.ทฤษฎีพัฒนาการทางด้านสติปัญญา (Cognitive-Developmental Theory) ทฤษฎีนี้จะเน้นที่เนื้อหาการเล่น ที่นำไปสู่พัฒนาการทางด้านสติปัญญา ซึ่งมีผู้ที่เห็นด้วยกับแนวคิดนี้ คือ Piaget โดยการเล่น จะทำให้เกิดทักษะและประสบการณ์ที่จะทำให้เกิดพัฒนาความรู้ใหม่ได้และ Sutton Smith ที่กล่าวว่าการเล่นจะช่วยพัฒนาความยืดหยุ่น และเพิ่มทักษะในการแก้ปัญหาได้

เพราะเหตุใดในกรณีที่เด็กไม่สนใจในของเล่นที่ผลิต ๕ ไม่มีเด็กที่ไม่สนใจของเล่น

2.1 ชื่อของเล่น

ลูกแซกหรรษา

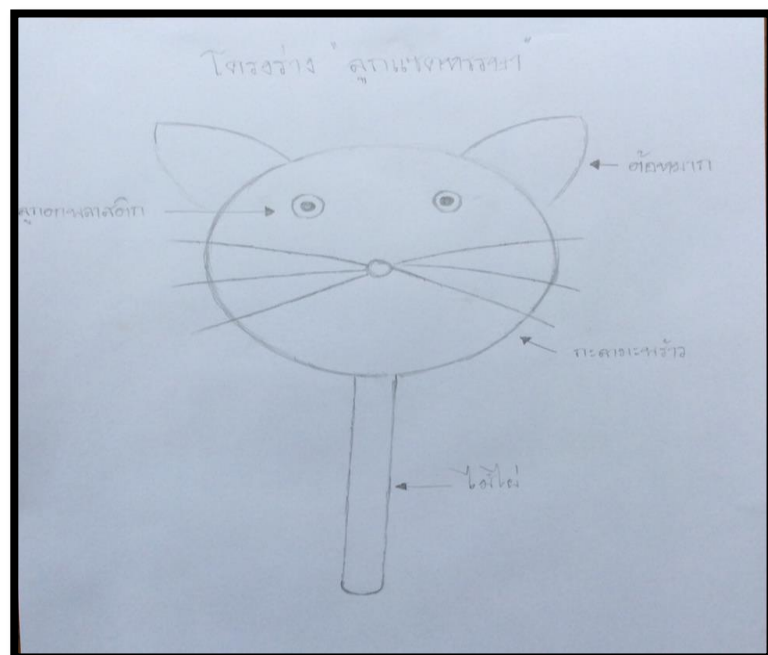

2.2 อายุของผู้เล่น เด็กเล็กอายุ 4 - 5 ปี

2.3 อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำ

- กระดาษพริ้ว
- ไม้ไผ่
- แผ่นไม้เหลื่อใช้
- เล็กเกอร์เงา
- กาวร้อน
- ลูกตา ต้อหมากทำใบหู
- ลูกกระพรวน ลูกปัด ถั่วเขียว ก้อนกรวด ข้าวสาร
- สว่าน

2.4 ภาพร่างของเล่น

2.5 วิธีการเล่น - ให้เด็กเรียงลำดับขนาดของลูกเชลลหรรษา

- เด็กเขย่าแล้วเกิดเสียงฟังเสียงที่แตกต่างกัน

- ฝึกนับจำนวน

- เล่นบทบาทสมมุติ

2.6 ประโยชน์ที่เด็กจะได้รับ

- นำมาเป็นสื่อประกอบในการเล่นนิทาน เล่นบทบาทสมมุติ

- เรียนรู้จำนวนนับ ขนาด รูปทรง

- เรียนรู้จำแนกเสียงต่างๆ เกิดทักษะการฟัง

- สามารถนำมาในการประกอบกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะได้

- นำวัสดุจากธรรมชาติในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์

- พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กควบคุมการทำงานประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา

ขั้นตอนในการผลิต

1. อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำ

2. นำกะลามะพร้าวขนาดที่แตกต่างกัน เล็ก กลาง ใหญ่ จำนวน 5 ลูกมาทำความสะอาด ใช้กระดาษทราย ขัดให้เงาและพ่นแล็กเกอร์ ตากให้แห้ง

3. ใช้เลื่อยตัดไม้ไผ่ ที่ตากให้ไว้แล้ว ตัดขนาดความยาวของกะลา

4. เจาะกะลาให้เป็นรูด้านล่างสำหรับเสียบไม้ไผ่เป็นด้ามจับ ใส่ลูกพรวน ถั่วเขียว ก้อนหินเล็กๆลงไป ทำให้เกิดเสียงที่แตกต่างกัน

5. ใช้กรรไกรตัดตัดต่อหมากเป็นใบหุรูปแมว

6. นำหู ตา หนวด ติดที่กะลาทำใบหน้าของแมวด้วยเทปกาว

7. นำแผ่นไม้ที่เหลือใช้มาขัดพ่นแล็กเกอร์ ตากให้แห้ง แล้วใช้สว่านเจาะรู ขนาดพอที่จะเสียบลูกเชลลลงไปเรียงขนาด ลำดับ ใหญ่ กลาง เล็ก จำนวน 5 ตัว

8. ได้ชิ้นงานที่เสร็จสมบูรณ์

การนำของเล่นไปใช้กับเด็กปฐมวัย

วิเคราะห์และสรุปผลการเล่นและการนำของเล่นไปใช้

1. วิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนของการนำของเล่นลูกแซกหรรษาไปใช้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

จุดแข็ง 1. ทำมาวัสดุธรรมชาติ ปลอดภัย มีความคงทนแข็งแรงต่อการใช้งาน

2. สามารถหาได้ง่ายทำสื่อได้ง่าย

3. มีความปลอดภัยเพราะไม่มีคมหรือเหลี่ยม

4. ช่วยฝึกกระบวนการคิดและจินตนาการในการเล่น

5. สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมได้อย่างหลากหลาย

จุดอ่อน 1. สื่อมีสีสันไม่สดใส

2. ต้องระมัดระวังความปลอดภัยในการเล่นของตนเองและเพื่อนขณะเล่น

3. เหมาะสำหรับเด็กอายุ 3 ขวบขึ้นไป

4. สื่อมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอต่อจำนวนเด็ก

2. เขียนบรรยายสรุปพฤติกรรมการเล่นที่นำไปใช้กับเด็กและวิเคราะห์พฤติกรรมการเล่นของเล่นที่นำไปใช้ว่า สอดคล้องกับประเภทของการเล่นประเภทใด

พฤติกรรมการเล่นของเล่นของเด็ก

เด็กสามารถเล่นกันอย่างสนุกสนานในมุมต่างๆ ได้อย่างหลากหลายเกิดทักษะในการเล่น นำมาเรียงขนาดตามลำดับของลูกแซก เด็กๆ นำลูกแซกมาใช้ประกอบในการดูนิทาน แสดงบทบาทสมมติ และยังสามารถเล่นเป็นเครื่องเคาะจังหวะ รู้จัก แบ่ง ในการเล่น สามารถเล่นกันกับเพื่อนๆ ได้ดี

สอดคล้องกับการเล่นประเภท ประเภทการเล่นที่เป็นไปตามธรรมชาติและเป็นอิสระ การเล่นดังกล่าวจัดเป็นการเล่นที่ไม่มีกฎเกณฑ์ไม่เล่นประจำ และเป็นการเล่นคนเดียวมากกว่าที่จะเล่นกับเพื่อน ๆ และจะเป็นการเล่นในลักษณะของการสำรวจ เช่น การเล่นตุ๊กตา เด็กจะถอดออก แล้วทดลองประกอบใหม่ การเล่นจะเริ่มซับซ้อนและมีกฎเกณฑ์มากขึ้น

3. วิเคราะห์สาเหตุที่เด็กสนใจเล่นของเล่นที่ผลิตว่าเป็นเพราะเหตุใดสอดคล้องกับทฤษฎีของนักการศึกษาคนใด

สาเหตุที่เด็กสนใจเล่นของเล่นเพราะ

- สื่อที่มีเสียงทำให้เด็กมีความน่าสนใจ

- ลูกแซกมีขนาดที่หลากหลายขนาด

- มีการตกแต่งลูกแซกให้เป็นรูปสัตว์ต่างๆ

สอดคล้องกับทฤษฎีของ

1. ทฤษฎีคลาสสิก (Classical Theories)

1.1 ทฤษฎีพลังงานเหลือใช้ (The Surplus Energy Theory) ทฤษฎีนี้เชื่อว่า โดยธรรมชาติแล้วมนุษย์จะเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นและสะสมพลังงานไว้ในตัว ถ้าหากมีพลังงานที่เหลือจากการใช้เพื่อดำรงชีวิตพื้นฐาน มนุษย์ก็จะใช้ไปในทางบันเทิงโดยไม่มีจุดมุ่งหมาย เมื่อใดที่ครูสอนเด็กระดับอนุบาล เห็นเด็ก ๆ ออกไปวิ่งเล่นในสนามเด็กเล่น เต็มไปทั้งสนาม ความคิดของทฤษฎีนี้ดูเหมือนจะเป็นจริง

1.2 ทฤษฎีฝึกหัด (The Pre-Exercise Theory) ทฤษฎีนี้ยืนยันว่าเด็กเล่นเพื่อฝึกหัด และทำให้
สัณฐานวิทยาการอยู่รอดเป็นผลสมบูรณ์เมื่อเด็กเกิดมาใหม่ ๆ ประสาทสัมผัสต่าง ๆ ยังไม่สมบูรณ์ เด็กจึงต้องอาศัยการ
เล่นเพื่อเป็นการทดลองพัฒนาประสาทสัมผัสอันจะส่งผลต่อพัฒนาการทางสติปัญญาและอารมณ์ต่อไป การฝึกหัดและ
การทดลองจะช่วยให้เด็กพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการอยู่รอดพอ ๆ กับทักษะในการดำรงชีวิต

1.3 ทฤษฎีการทำซ้ำ (The Recapitulation Theory) ทฤษฎีนี้เชื่อว่า การเล่นของเด็กเป็นการนำกิจกรรม
ของบรรพบุรุษของตนมาแสดงใหม่อีกครั้งหนึ่ง เช่น การเล่นน้ำ ขุดดิน ปีนต้นไม้ พฤติกรรมการเล่นของเด็กพัฒนา
ไปคล้ายกับขั้นการพัฒนาทางวัฒนธรรมของมนุษย์ การเล่นจะช่วยให้เด็กกลบฝังพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของมนุษย์
ออกไป การเล่นเป็นการเตรียมตัวเด็กให้ก้าวไปสู่กิจกรรมที่ทันสมัย ซึ่งทันกับโลกที่เจริญก้าวหน้า

1.4 ทฤษฎีนันทนาการ (The Recreation Theory) ทฤษฎีนี้จะตรงกันข้ามกับทฤษฎีพลังงานเหลือใช้
ขณะที่ทฤษฎีพลังงานเหลือใช้กล่าวว่า คนเรามีพลังงานเหลือใช้ และต้องการที่จะกำจัดส่วนเกินทิ้งไป ทฤษฎีนันทนาการ
แนะนำว่าพลังงานของคนเราสิ้นเปลืองหมดไป จะต้องหาวิธีสะสมไว้ การทำงานจะทำให้สูญเสียพลังงานร่างกายและ
จิตใจ การเล่นจะทำให้สดชื่นและเรียกพลังงานให้กลับคืนมา เพื่อจะได้เริ่มทำงานใหม่

1.5 ทฤษฎีการพักผ่อน (The Relaxation Theory) ทฤษฎีนี้เป็นส่วนขยายของทฤษฎีนันทนาการ ซึ่ง
กล่าวถึงภารกิจของประชาชนในปัจจุบันว่าประสบกับความเมื่อยล้า เหน็ดเหนื่อยจากการทำงานทั้งทางสมองและ
กล้ามเนื้อ จึงควรมีกิจกรรมการเล่นเพื่อผ่อนคลายความเครียด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเล่นที่ต้องใช้กล้ามเนื้อใหญ่

แนวคิดนี้มีความสำคัญอย่างมากต่อประสบการณ์เบื้องต้นของเด็กเพราะการที่เด็กมีประสบการณ์
หรือไม่มีประสบการณ์ในการเล่นนี้จะมีผลต่อชีวิตในอนาคตของเด็ก การที่เด็กได้มีโอกาสเล่นมากก็จะทำให้เด็กมี
โอกาสฝึกทักษะที่จำเป็นต่อชีวิตเมื่อโตขึ้น อีกทั้งประสบการณ์เหล่านี้จะช่วยให้เด็กสามารถที่จะควบคุมความสามารถของ
ตนเองและสภาพแวดล้อมได้ ทั้งจะช่วยพัฒนาบุคลิกภาพและสติปัญญาอีกด้วย และเด็กที่ขาดประสบการณ์ในการเล่นก็
จะขาดทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นไป

เพราะเหตุใดในกรณีที่เด็กไม่สนใจในของเล่นที่ผลิต ไม่มีเด็กที่ไม่สนใจของเล่น